

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **Ostravské opravny a strojírny, s. r. o.**, se sídlem Na Valše 237/21, Ostrava, zast. JUDr. Mario Hanákem, advokátem se sídlem Matiční 730/3, Ostrava, proti žalované: **ČD Cargo, a. s.**, se sídlem Jankovcova 1569/2c, Praha 7, zast. Mgr. Miloslavem Strnadem, advokátem se sídlem Jugoslávská 620/29, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 7. 2019, č. j. 0187/2019/O25, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 9 A 109/2019, o návrhu žalobkyně na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu

[1] Žalobkyně (dále „navrhovatelka“) se domáhá určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Požaduje, aby městskému soudu byla uložena lhůta k nařízení jednání ve věci vedené pod sp. zn. 9 A 109/2019, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 7. 2019, č. j. 0187/2019/O25, ve věci navrhovatelčiny žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Návrh odůvodnila tím, že od podání žaloby uplynul už téměř rok, o nařízení jednání zvláště žádala již v únoru 2020, přesto však doposud nařízeno nebylo a poslední úkon byl učiněn 5. 9. 2019. Navrhovatelka si je vědoma omezení souvisejících s výskytem onemocnění Covid 19, tato omezení však již skončila. Věc přitom není právně složitá, jelikož se jedná o právní otázku, která již byla řešena judikaturou Ústavního soudu. Každý účastník řízení má právo na projednání své věci bez zbytečných průtahů, a to zvláště ve věcech týkajících se práva na informace, které mají být žadatelům poskytovány v poměrně krátkých lhůtách.

[3] Městský soud ve svém vyjádření nejprve shrnul procesní průběh věci. Navázal konstatováním, že věc je procesně připravena k nařízení jednání, avšak soud se řídí zákonným pravidlem, podle kterého mají být věci zásadně vyřizovány v pořadí, v jakém soudu došly, s výjimkou věcí, pro které je v § 56 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), stanoven přednostní režim nebo pro které je zákonem stanovena lhůta pro rozhodnutí. Navrhovatelčina žaloba nepatří mezi návrhy, které je soud povinen projednat a rozhodnout přednostně, v souladu se zásadou rovnosti účastníků je proto rozhodné pořadí, v jakém byla žaloba podána. V současné době rozhodující senát nařizuje jednání a rozhoduje ve věcech časově předcházejících navrhovatelčině žalobě, případně přihlíží k naléhavosti konkrétní věci. Návrh proto považuje za nedůvodný a navrhuje jeho zamítnutí.

II. Podstatný obsah spisu městského soudu

[4] Navrhovatelka podala dne 26. 8. 2019 žalobu proti rozhodnutí žalované ve věci navrhovatelčiny žádosti o informace. Žaloba byla odůvodněna, byly k ní připojeny důkazy, bylo v ní uvedeno, čeho se navrhovatelka domáhá, byla připojena kopie napadeného rozhodnutí a plná moc navrhovatelčina zástupce.

[5] Dne 13. 9. 2019 městský soud navrhovatelku vyzval k zaplacení soudního poplatku za žalobu, k doplnění žaloby o označení osob zúčastněných na řízení, poučil ji o složení senátu, kterému byla věc přidělena, a o možnosti namítat podjatost.

[6] Dne 23. 9. 2019 byl soudní poplatek uhrazen.

[7] Následně dne 4. 10. 2019 městský soud vyzval žalovanou k předložení spisového materiálu a vyjádření k žalobě, poučil ji o složení senátu a o možnosti namítat podjatost a dále ji vyzval ke sdělení, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání v intencích § 51 s. ř. s.

[8] Dne 16. 10. 2019 bylo soudu doručeno vyjádření žalované, že nesouhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání, ke kterému bylo připojeno pověření a plná moc prokazující oprávnění Mgr. Strnada jednat za žalovanou, respektive ji zastupovat.

[9] Ve spise následuje záznam o nahlížení do spisu žalovanou ze dne 30. 10. 2019.

[10] Dne 1. 11. 2019 žalovaná podala vyjádření k žalobě a k výzvě soudu k předložení spisového materiálu.

[11] Vyjádření bylo dne 26. 11. 2019 dosláno navrhovatelce, současně byla opětovně vyzvána k doplnění žaloby a označení osob zúčastněných na řízení. Dále byla navrhovatelka vyzvána ke sdělení, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání v intencích § 51 s. ř. s.

[12] Dne 11. 12. 2019 byla soudu doručena replika navrhovatelky, ke které bylo připojeno sdělení, že navrhovatelka požaduje nařízení jednání ve věci. Přípisem ze dne 18.

pokračování

12. 2019 měla být replika doslána žalované na vědomí, dne 8. 1. 2019 se však žalovaná obrátila na soud se žádostí o doslání repliky s tím, že nebyla k přípisu připojena. Uvedené pochybení bylo napraveno 13. 1. 2020.

[13] Dne 13. 2. 2020 byla soudu doručena žádost navrhovatelky o nařízení jednání ve věci.

[14] Dne 3. 7. 2020 navrhovatelka podala u městského soudu návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, se kterým byl spis dne 8. 7. 2020 vypraven Nejvyššímu správnímu soudu.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[15] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, které je upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, jež je zakotveno zejména v ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, do řízení probíhajícího před soudem.

[16] Při posuzování návrhu na určení lhůty je Nejvyšší správní soud vázán navrhovatelovou specifikací procesního úkonu, u něhož jsou namítány průtahy. V nynější věci se proto Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda dochází k průtahům při nařízení ústního jednání. Vzhledem k tomu, že na konci ústního jednání soud zpravidla vyhlašuje rozhodnutí, jímž se řízení končí, odvíjí se hodnocení této otázky od posouzení, zda městský soud neprodlévá s rozhodnutím věci samé.

[17] Důvodnost návrhu na určení lhůty Nejvyšší správní soud posuzuje dle kritérií vymezených v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích. Těmito kritérii jsou složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu. Současně není bez významu ani § 56 odst. 1 s. ř. s., dle něhož soud projednává a rozhoduje věci podle pořadí, v jakém k němu došly; to neplatí, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci. V § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s. jsou vymezeny návrhy a věci, o nichž se rozhoduje přednostně.

[18] Za porušení práva na projednání věci bez zbytečných průtahů Nejvyšší správní soud nepovažuje samotnou skutečnost, že soud učinil v přiměřených lhůtách všechny přípravné úkony předcházející rozhodnutí věci, ale stále nerozhodl, jelikož rozhoduje věci napadlé dříve. Podstatné je, aby v tomto stavu soud neudržel řízení po příliš dlouhou dobu, což se posuzuje právě podle kritérií zmíněných v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích. Jde o kritéria vycházející z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (viz bod 48. rozsudku velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 16. 9. 1996, *Süßmann proti Německu*, stížnost č. 20024/92, publ. Reports 1996-IV, či bod 43. rozsudku velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 27. 6. 2000, *Frydlender proti Francii*, stížnost č. 30979/96, publ. Reports 2000-VII).

[19] V případě, že nelze posuzovanou délku řízení s ohledem na popsaná kritéria nadále tolerovat, není možné návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu zamítnout s odkazem na § 56 odst. 1 s. ř. s. a odůvodněním, že soud stále rozhoduje věci napadlé dříve. Ochranu práva na projednání věci bez zbytečných průtahů totiž nelze odmítnout s poukazem na to, že práva někoho jiného jsou porušována ještě více. Jak judikoval Ústavní soud: *„průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době“*; viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/07 a další.

[20] V nynější věci nejde o návrh, který by měl městský soud projednat a rozhodnout přednostně podle § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s. či § 56 odst. 1, věty za středníkem, s. ř. s. Městský soud přitom v současnosti rozhoduje žaloby, které obdržel dříve než navrhovatelčinu žalobu.

[21] Nejvyšší správní soud se dále zabýval hledisky zmíněnými v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích.

[22] Prvním z nich je složitost věci. Ze žaloby vyplývá, že podstatou sporu je otázka, zda žalovaná je povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Tato právní otázka není banální, na druhou stranu, jak podotýká navrhovatelka, k ní existuje relevantní judikatura. S ohledem na předmět sporu nelze očekávat, že by ve věci vyvstala potřeba složitějšího dokazování. Nejvyšší správní soud proto věc hodnotí jako středně náročnou.

[23] Z hlediska významu věci lze konstatovat, že navrhovatelka ve svém návrhu neuvedla žádné okolnosti, ze kterých by bylo možno dovozovat, že je pro ni věc významnější než pro jiné žadatele o informace. Z ničeho tedy nevyplývá, že by věc byla pro navrhovatelka významnější, než je běžné.

[24] Soud neshledal, že by postup navrhovatelky negativně přispěl k délce řízení. Žaloba obsahovala žalobní body, byly k ní připojeny listiny, kterých se navrhovatelka dovolávala, včetně plné moci prokazující zmocnění jeho zástupce. Navrhovatelka sice společně s podáním žaloby nezaplatila soudní poplatek, tato skutečnost však sama o sobě neměla na délku řízení podstatný vliv.

[25] K postupu městského soudu lze uvést, že veškeré procesní kroky činil v přiměřené době. Z výše uvedeného je zřejmé, že soud v řádu dnů reagoval na podání účastníků, k jednotlivým procesním krokům soud přistupoval logicky a v návaznosti na podání účastníků. V rámci procesní přípravy věci došlo k jedinému pochybení technického rázu – soud omylem nepřipojil repliku navrhovatelky k přípisu, se kterým ji chtěl žalované doslat na vědomí. Toto pochybení však bylo na základě součinnosti žalované vyřešeno v řádu dnů a je proto zcela marginální.

[26] Lze uzavřít, že městský soud v rámci řízení jako celku činil procesní úkony v přiměřených lhůtách a Nejvyšší správní soud proto neshledal průtahy v procesní

pokračování

přípravě věci k projednání a rozhodnutí. Posouzení, zda v tomto stavu nebylo řízení ponecháno po nepřijatelně dlouhou dobu, je vhodné učinit v souvislosti s dalšími kritérii vymezenými v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích.

[27] Při komplexním zhodnocení hledisek uvedených v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že návrh na určení lhůty není důvodný.

[28] Od doby, kdy městský soud obdržel žalobu (tj. od 26. 8. 2019), uplynul necelý rok a městský soud činil procesní úkony tak, aby se řízení v rozumné době dostalo do stavu, kdy je možno vydat rozhodnutí. Jedná se o věc střední složitosti. Byť navrhovatelka svými kroky podstatně neovlivnila délku řízení, jedná se o věc pro účastníka řízení běžného významu a po porovnání s délkou doby, po kterou je řízení vedeno, nelze v tuto chvíli dospět k závěru, že ve věci dochází k průtahům s nařízením jednání ve věci.

[29] Na podporu tohoto závěru lze poukázat též na stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, publ. pod č. 58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, vztahujícího se k odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nesprávným úředním postupem v případě nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Nejvyšší soud zde v části VI. stanoviska zmínil, že jakékoli řízení vždy nějakou dobu trvá, a dále na vysokém stupni obecnosti uvedl, že za přiměřenou délku řízení Nejvyšší soud považuje ještě 24 měsíců (nikoli však již delší). Byť se Nejvyšší správní soud do značné míry brání naznačené paušalizaci a zdůrazňuje nutnost zohledňování všech okolností posuzovaného případu, v nyní posuzované věci lze konstatovat, že řízení před městským soudem nedosáhlo délky, kterou by bylo možné označit za nepřiměřenou.

IV. Náklady řízení

[30] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, byl-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto navrhovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. července 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu